

# Синхронизација на повеќе процеси

Оперативни системи  
Аудиториска вежба 4



# Содержина

---

Споделени ресурси

---

Идентификување на услови на трка

---

Референци наспроти примитивни типови на променливи

---

Условно заклучување, deadlock

---

Произведувач - потрошувач

---

# Аналогија

## Компјутерски системи

- Програмски код
- Ресурси
  - Објекти (String, Integer, ...)
  - Референци (мемориски локации)
- Процеси / нитки
- Процесот (нитката) го извршува програмскиот код, кој ги користи ресурсите

## Ресторан

- Рецепт
- Фрижидер
  - Намирници (млеко, јајца, ...)
  - Позиција (прва полица, втора полица, ...)
- Готвач
- Готвачот ги следи инструкциите од рецептот, кои ги користат намирниците од фрижидерот

# Сценарио со повеќе нитки и споделени ресурси

Повеќе нитки можат да го извршуваат истиот код, кој ги користи споделените ресурси

Повеќе готвачи може да го следат истиот рецепт и да ги користат истите намирници од фрижидерот

# Идентификување на услови на трка во Java

Било кој објект **којшто го пристапуваат повеќе нитки** треба да биде заштитен од услови на трка.

Локалните променливи на секој метод се видливи само на нитката која го извршува методот (не се споделени), и не треба да бидат заштитени:

```
public class Test {  
    private static String staticField; // can be shared  
    private String classField; // can be shared  
    public String example() {  
        String localVariable="something"; // never shared  
    }  
    public String example(String maybeShared) {  
        String shouldBeProtected = maybeShared;  
    }  
}
```

# Идентификување на услови на трка во Java

```
class Incrementer {  
    private int x;  
    public Incrementer(int i) { x=i; }  
    public void increment() { x++; }  
}  
  
private static Incrementer shared=new Incrementer(1);  
  
Thread t=new Thread() {  
    private int threadLocal=0;  
    public void run() {  
        threadLocal++; // should not be synchronized  
        shared.increment(); // executed by every thread  
        // every thread is changing the value of x,  
        // even though it is private  
    }  
}
```

# Идентификување на услови на трка во Java

```
class Composite {  
    private Composite c; int x;  
    public Composite(int b) { x=b; }  
    public Composite(Composite a, int b) { c=a; x=b; }  
    public void move() { if(c!=null) c.move(); x++; }  
}
```

```
private static Composite shared=new Composite(1);
```

```
Thread t=new Thread() {  
    public void run() {  
        Composite local = new Composite(shared, 1);  
        // should be synchronized, because of 'shared'  
        local.move();  
    }  
}
```

# Scope на променливите и услови на трка во Java

```
class ExampleThread extends Thread {  
    // would get a reference to some object which becomes shared  
    private IntegerWrapper wrapper;  
    // visible by this thread only and is not shared  
    // no need for protection  
    private int threadLocalField = 0;  
    // can be access from other threads and should be protected when used  
    public int threadPublishedField = 0;  
  
    public ExampleThread(int init, IntegerWrapper iw) {  
        // init is a primitive variable and thus it is not shared  
        threadLocalField = init;  
        // this object can be shared since iw is a reference  
        wrapper = iw;  
    }  
}
```



# Score на променливите и услови на трка во Java

```
private void privateFieldIncrement() {  
    ...  
}  
public void publicFieldIncrement() {  
    ...  
}  
public void wrapperIncrement() {  
    ...  
}  
public void run() {  
    privateFieldIncrement();  
    publicFieldIncrement();  
    wrapperIncrement();  
}
```

# Тест сценарии

```
public static void main(String[] args) {  
    HashSet<ExampleThread> threads = new HashSet<ExampleThread>();  
    IntegerWrapper sharedWrapper = new IntegerWrapper();  
    // Shuffle the threads using HashSet  
    for (int i = 0; i < 100; i++) {  
        ExampleThread t = new ExampleThread(0, sharedWrapper);  
        threads.add(t);  
    }  
    for(Thread t : threads) {  
        t.start();  
    }  
    for(ExampleThread t : threads) { // modify thread variables  
        /* The private fields are not accessible, and thus protected by design */  
        t.publicFieldIncrement();  
        t.wrapperIncrement();  
    }  
}
```

# Референци наспроти примитивни променливи

Кога повикуваме одреден метод:

- Вредностите на аргументите од примитивен тип се копираат во локалните променливи
- Аргументите кои не се примитивни **се праќаат по референца**, односно вистинските објекти се споделуваат меѓу нитките

```
public ExampleThread(int init, IntegerWrapper iw) {  
    // init is a primitive variable and thus it is not shared  
    threadLocalField = init;  
    // this object can be shared since iw is a reference  
    wrapper = iw;  
}
```

# Приватните променливи се безбедни, ОСВЕН ако не се споделени

```
private void privateFieldIncrement() {  
    // only this thread can access this field  
    threadLocalField++;  
    // this variable is only visible in this method (not shared)  
    int localVar = threadLocalField;  
    try {  
        // added to force thread switching  
        Thread.sleep(30);  
    } catch (InterruptedException ex) { /* DO NOTHING */}  
    // check for race condition, will it ever occur?  
    if (localVar != threadLocalField) {  
        System.err.println("private-mismatch-%d" + getId());  
    } else {  
        System.out.println(String.format("[private-%d] %d", getId(),  
            threadLocalField));  
    }  
}
```

# Дали public променливите се безбедни?

```
private void forceSwitch(int sleepTime) {  
    try {  
        Thread.sleep(sleepTime);  
    } catch (InterruptedException ex) { /* DO NOTHING */}  
}  
  
public void publicFieldIncrement() {  
    // increment the public field and store it to localVar  
    int localVar = ++threadPublishedField;  
    forceSwitch(10);  
    // check for race condition, will it ever occur?  
    if (localVar != threadPublishedField) {  
        System.err.println("public-mismatch-%d" + getId());  
    } else {  
        System.out.println(String.format("[public-%d] %d",  
            getId(), threadPublishedField));  
    }  
}
```

# Споделените објекти не се безбедни

```
public void wrapperIncrement() {  
    // increment the shared variable  
    wrapper.increment();  
    int localVar = wrapper.getVal();  
    forceSwitch(3);  
    // check for race condition, it will be common  
    if (localVar != wrapper.getVal()) {  
        System.err.println("wrapper-mismatch-%d" + getId());  
    } else {  
        System.out.println(String.format("[wrapper-%d] %d",  
            getId(), wrapper.getVal()));  
    }  
}  
  
class IntegerWrapper {  
    private int value = 0;  
    public void increment() { this.value++;}  
    public int getVal() { return value;}  
}
```

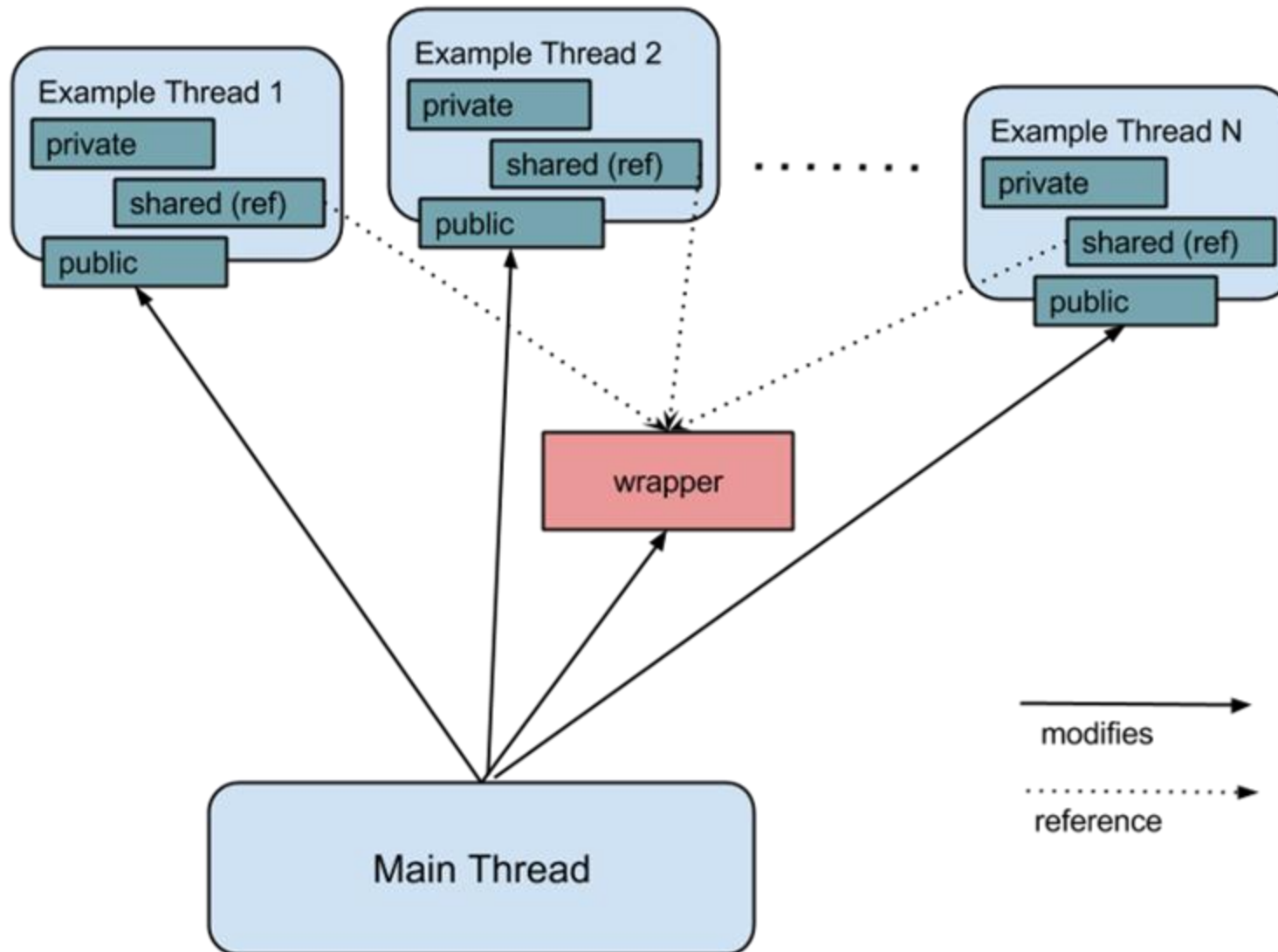
# Тестирање на програмата

- Вкупно 103 несовпаѓања
- 2 public несовпаѓања [forceSwitch(10)]
- public променливата е модифицирана само од ExampleThread нитката која ја содржи и од main нитката
- 101 несовпаѓање на споделената променлива [forceSwitch(3)]
- 100 ExampleThreads нитки и main нитката ја модифицираат споделената wrapper променлива

Пример од излезот од програмата:

```
[public-50] 1
[private-35] 1
[public-69] 1
public-mismatch-30
wrapper-mismatch-82
[wrapper-31] 103
[public-69] 2
[wrapper-69] 104
[public-20] 1
wrapper-mismatch-24
wrapper-mismatch-66
wrapper-mismatch-17
```

# Што се случува во позадина





# Заштитивање на променливите

```
public Lock lock = new ReentrantLock();  
public Semaphore binarySemaphore = new Semaphore(1);  
  
public void publicFieldSafeIncrement() {  
    synchronized(this) {  
        publicFieldIncrement();  
    }  
    // or  
    lock.lock();  
    publicFieldIncrement();  
    lock.unlock();  
    // or  
    try {  
        binarySemaphore.acquire();  
        publicFieldIncrement();  
    } catch (InterruptedException ex) {} finally {  
        binarySemaphore.release();  
    }  
}
```

# Заштитивање на променливите (разлика ?)

```
public static Lock lock = new ReentrantLock();  
public static Semaphore binarySemaphore = new Semaphore(1);
```

```
public void publicFieldSafeIncrement() {  
    synchronized(wrapper) {  
        publicFieldIncrement();  
    }  
    // or  
    lock.lock();  
    publicFieldIncrement();  
    lock.unlock();  
    // or  
    try {  
        binarySemaphore.acquire();  
        publicFieldIncrement();  
    } catch (InterruptedException ex) {} finally {  
        binarySemaphore.release();  
    }  
}
```

# Условно заклучување: Услови на трка

```
// why is this incorrect?  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    binarySemaphore.acquire();  
    wrapper.increment();  
    binarySemaphore.release();  
}
```

Нитка 1:

If(5<=5)

// pause

// pause

val=6+1

Нитка 2:

// pause

If(5<=5)

val=5+1

// done

# Условно заклучување: Deadlock

```
binarySemaphore.acquire();  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    wrapper.increment();  
    binarySemaphore.release();  
}
```

## Нитка 1:

```
// lock  
If(5<=5)  
val=5+1  
// unlock  
// done
```

## Нитка 2:

```
// try lock  
// pause  
// pause  
// pause  
// pause  
// pause  
// pause  
.....
```

## Нитка 3:

```
// try lock  
// pause  
// pause  
// lock  
If(6<=5)  
// done
```

# Условно заклучување: Како што треба

```
binarySemaphore.acquire();  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    wrapper.increment();  
    binarySemaphore.release();  
} else {  
    binarySemaphore.release();  
}  
// or  
binarySemaphore.acquire();  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    wrapper.increment();  
}  
binarySemaphore.release();
```

# Условен Deadlock

```
Semaphore x = new Semaphore(0);  
binarySemaphore.acquire();  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    wrapper.increment();  
    x.acquire();  
} else {  
    x.release();  
}  
binarySemaphore.release();
```

## Нитка 1:

```
// lock  
If(5<=5)  
val=5+1  
// wait x
```

## Нитка 2..N:

```
// try lock  
// pause  
// pause  
// pause  
...
```

# Условен Deadlock - Решение

```
Semaphore x = new Semaphore(0);  
binarySemaphore.acquire();  
if (wrapper.getVal() <= 5) {  
    wrapper.increment();  
    // release critical region before  
blocking  
    binarySemaphore.release();  
    x.acquire();  
} else {  
    x.release();  
    binarySemaphore.release();  
}
```

# Циркуларен Deadlock

```
public Semaphore resA = new Semaphore(0);  
public Semaphore resB = new Semaphore(0);  
  
public void methodA() throws InterruptedException {  
    resA.acquire(); // wait for resource A  
    resB.release(); // signal that B is free  
}  
  
public void methodB() throws InterruptedException {  
    resB.acquire(); // wait for resource B  
    resA.release(); // signal that A is free  
}
```



# Решение за Deadlock

- Проверка на иницијализацијата на семафорот
  - Исправка на иницијалните услови

```
public Semaphore resA = new Semaphore(1);  
public Semaphore resB = new Semaphore(0);
```
- Да се провери сценариото
  - Да се промени редоследот
  - Да се проверат условите кога се заклучува регионот

# Deadlock кој зависи од распоредувачот

- Размислете два пати пред да блокирате во `synchronized` блок.
- Осигурајте се дека повикот за ослободување на ресурс (resA.release()) не се наоѓа во synchronized блок со истиот монитор

```
final Object monitor = new Object();
public Semaphore resA = new Semaphore(0);

public void schedulerDependentDeadlockA() throws InterruptedException {
    synchronized(monitor) {
        wrapper.increment(); // read or modify shared object
        resA.acquire();
    }
}

public void schedulerDependentDeadlockB() throws InterruptedException {
    synchronized(monitor) {
        resA.release();
        System.out.println(wrapper.getVal()); // shared object access
    }
}
```

# Deadlock кој зависи од распоредувачот - Решение

```
public void schedulerDependentDeadlockA() throws InterruptedException {  
    synchronized(monitor) {  
        wrapper.increment(); // read or modify shared object  
    }  
    // block outside of critical region  
    resA.acquire();  
}
```

# Задача 1: Producer - Controller

- Проблем: **Producer – Controller**, со ограничен број проверки.
- Потребно е да направите оптимизација на додавањата и проверките на податоците од одреден бафер според следните услови:
- Кога се додава податок во баферот, во истиот момент:
  - Не може да има додавање на други податоци
  - Не може да се прави проверка на податоци
- Кога се прави проверка на податоци, во истиот момент:
  - Може да има максимум 10 активни проверки
  - Не може да има додавање пред да завршат сите започнати проверки
- Иницијално во баферот има податоци.

# Задача 1: Producer - Controller

- Баферот е претставен со инстанцата `buffer` од класата `Buffer`. Притоа може да ги користите следните методи:
  - `state.produce()`
    - Додава елемент во баферот.
    - Фрла `RuntimeException` со соодветна порака доколку во истиот момент се врши додавање или проверка на друг податок.
  - `state.check()`
    - Врши проверка на податок од баферот.
    - Проверува дали во истиот момент се врши додавање или паралелна проверка на повеќе од 10 податоци.

# Задача 1: Producer - Controller

- Имплементирајте ги методите `execute()` од класата `Producer` и `Controller`, кои ќе функционираат според претходните правила.
- Тие треба да ги користат методите `state.produce()` и `state.check()` за додавање и проверка на податоци од баферот, соодветно.
- Сите семафори и глобални променливи треба да ги дефинирате самите, а нивната иницијализација да ја направите во методот `init()`.
- При имплементацијата на методите, не смеете да додадете try-catch блокови во методите. (Важно при тестирањето)
- При извршувањето има повеќе инстанци од класите `Producer` и `Controller`, кои вршат повеќе од едно додавање и проверка, соодветно.
- Додавањата и проверките се стартуваат (скоро) истовремено и паралелно се извршуваат.

# Решение 1: Иницијализација

```
static Semaphore accessBuffer;  
static Semaphore lock;  
static Semaphore canCheck;  
static int numChecks = 0;  
  
public static void init() {  
    accessBuffer = new Semaphore(1);  
    lock = new Semaphore(1);  
    canCheck = new Semaphore(10);  
}
```

# Решение 1: execute() методе

## Producer

```
accessBuffer.acquire();  
this.buffer.produce();  
accessBuffer.release();
```

## Controller

```
lock.acquire();  
if (numChecks == 0) {  
    accessBuffer.acquire();  
}  
numChecks++;  
lock.release();  
canCheck.acquire();  
buffer.check();  
lock.acquire();  
numChecks--;  
canCheck.release();  
if (numChecks==0) {  
    accessBuffer.release();  
}  
lock.release();
```



## Решение 2: Иницијализација

```
static Semaphore producer;  
static Semaphore controller;  
  
public static void init() {  
    producer = new Semaphore(1);  
    controller = new Semaphore(10);  
}
```

## Решение 2: execute() методите

### Producer

```
producer.acquire();  
// Acquires the given number of permits  
// from this semaphore, blocking  
// until all are available  
controller.acquire(10);  
buffer.produce();  
controller.release(10);  
producer.release();
```

### Controller

```
controller.acquire();  
buffer.check();  
controller.release();
```

## Задача 2: Произведувач - Потрошувач

- Да се имплементира синхронизација на проблемот со произведувач и потрошувач. Притоа, имаме **еден произведувач** кој поставува ставки во бафер и **произволен број на потрошувачи** кои **паралелно** ги земаат поставените ставки.
- Иницијално баферот е празен.

## Задача 2: Произведувач - Потрошувач

- Произведувачот врши полнење на баферот со користење на функцијата `state.fillBuffer();`
- Потрошувачот ја зема ставката наменета за него со методот `state.getItem(int id);`
  - Потрошувачот ја зема само ставката наменета за него, по што чека ново полнење на баферот.
- По земањето на ставката од баферот, потрошувачот треба повика `state.decrementNumberOfItemsLeft()` за да каже дека ја земал ставката.
- Потрошувачот кој ќе ја земе последната ставка (го оставил баферот празен) му сигнализира на произведувачот за да го наполни баферот.
  - За проверка дали баферот е празен да се користи `state.isBufferEmpty();`

## Задача 2: Произведувач - Потрошувач (Ограничувања)

- Треба да се овозможи повеќе потрошувачи паралелно да може да си ја земат својата ставка од баферот.
  - Паралелно повикување на `state.getItem(int id)`;
- Не смее да се повика `state.getItem(int id)` доколку соодветната ставка претходно е земена и не е поставена.
- Не смее да се повика `state.fillBuffer()` доколку има ставки во баферот.
- Повиците `state.isBufferEmpty()` и `state.decrementNumberOfItemsLeft()` го модифицираат тековниот број на ставки во баферот.

## Задача 2: Произведувач - Потрошувач

- Да се имплементираат методите `init()`, `Producer.execute()` и `Consumer.execute()`, при што ќе се изведе синхронизација за да се извршуваат според дефинираните услови.
- При извршувањето има една инстанца од `Producer` и повеќе инстанци од `Consumer` класата кои се извршуваат паралелно.
- Претпоставете дека методот `execute()` и кај двете класи се повикува во бесконечна `while` јамка.
- Решение:
  - Кодот е поставен на курсот

# Задача 3: Паралелно пребарување и броење

Да се имплементира паралелно пребарување на броеви низ голема низа. Се бара колку пати се појавува даден број  $s$  во целата низа. Со цел побрзо пребарување, низата се дели на  $t$  број еднакви делови, каде  $t$  е бројот на стартувани нитки.

Откако сите нитки ќе завршат со броење, главната нитка печети колку пати е најден бараниот број во низата. На крај нитката која ги нашла најголемиот број на појавувања во својот дел го печети тоа на излез.

*Решението е прикачено на курсот*

ПРАШАЊА